

แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
Guidelines for the Administration of Student Care and Support Systems in
Small Primary Schools under the Office of the
Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1

นิภารัตน์ แสงสว่าง

Niparat Sangsawang

พิมพ์พร จารุจิตร

Pimporn Charuchit

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Udonthani Rajabhat University

E-mail: 65120605127@udru.ac.th

(Received: June 24, 2024/ Revisec: August 15, 2024/ Accepted: December 27, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 2) หาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 และ3) ประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 การวิจัยแบบผสม แบ่งออกเป็น 3 ระยะ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 ประชากรใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา,ครู โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 96 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและร้อยละ ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 เลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง หาร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการหาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 สามอันดับแรก ได้แก่ การพัฒนา

และส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการส่งต่อ ตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารงาน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 โดยใช้กระบวนการ บริหารงาน PDSA รวมทั้งหมด 52 แนวทาง และ 3) ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.หนองคาย เขต 1 ด้านความเป็นไปได้ ด้านความ เป็นประโยชน์และด้านเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: สภาพปัจจุบัน; สภาพที่พึงประสงค์; ความต้องการจำเป็น;

การบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the current condition Desired condition of the administration of the student care and support system in small primary schools, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1 2) Find guidelines for the administration of the student care and support system in small primary schools, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1 and 3) Assessing the management guidelines for student care and support systems in small primary schools, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, mixed methods research, divided into 3 phases to study the current condition. Desired condition of the administration of student care and support systems in small primary schools, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1. The population used in the research includes educational institution administrators, teachers. 96 small schools. The research instrument was a 5-level estimation questionnaire with a confidence value of 0.99. Data were analyzed using a ready-made statistical program to find frequencies, percentages, means, standard deviations, and necessary needs. Phase 2. Study the management guidelines for student care and support systems in small primary schools, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, using a semi-structured interview form. Choose specifically Data were analyzed by content and percentage analysis. Phase 3: Evaluation of administrative guidelines for student care and support systems in small primary schools, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, selected specifically. Analyze data from interviews. Semi-structured, find percentage, mean and standard deviation.

The results of the research found that: 1) The need to find management guidelines for student care and support systems in small primary schools, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, the top three areas are student development and promotion. Knowing

students individually and making referrals, respectively. 2) Management guidelines Regarding the student care and support system in small primary schools, Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, using the PDSA management process, a total of 52 guidelines, and 3) the results of evaluating the management guidelines for the student care and support system in small primary schools Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, feasibility Usefulness and appropriateness at the highest level.

Keywords: Actual States; Expected States; Needs;

Student support system administration

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ความรอบรู้และคุณธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 22 ได้มีแนวทางการจัดการศึกษาให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักที่ว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องให้ถือว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญที่สุด และต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ รวมถึงมาตรา 23(5) การจัดการศึกษาต้องเน้นให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้บูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับชั้น ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ ด้านความรู้และด้านทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขสมบูรณ์การจัดการกระบวนการเรียนการสอนนั้นให้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์เอาความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็นทำเป็นปฏิบัติได้ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา อีกทั้งประสานร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้นำชุมชนทุกฝ่ายเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของมนุษย์ (Sustainable Development Goals : SDGs 2030, 2015)

เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อยได้รับผลกระทบจากสภาพปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่ส่งผลดีในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมที่มีความแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต ถึงแม้ว่าผู้ปกครอง ครู อาจารย์ จะให้ความรักความปรารถนาดีอย่างมากมายสักเพียงใดก็ตามก็ยังไม่สามารถปกป้อง และคุ้มครองเด็ก เยาวชนทุกคนให้ปลอดภัยในพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้ จากสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่าง ๆ พบว่า เด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอื่นนั้น ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้ 1) หมกมุ่นในการเล่นเกมจากสมาร์โฟนและคอมพิวเตอร์ และเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจนนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่ดี 2) มีค่านิยมประลองความเร็วโดยมีการใช้รถจักรยานยนต์ในทางที่ผิดเป็นนักซิ่งวัยรุ่นและเป็นสาวที่นิยมชายซิ่ง 3) ใช้ความรุนแรงใน

การตัดสินใจปัญหา ทะเลาะวิวาท จับกลุ่มรวมตัวกันสร้างความรำคาญให้กับสังคม 4) มีเพศสัมพันธ์ขณะที่ยังไม่พร้อมและขาดการรับผิดชอบกับสิ่งที่เกิดขึ้น 5) เข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นสุรา บุหรี่ หรือแม้กระทั่งสารเสพติดต่างๆที่ทุกวันนี้หาได้ง่ายรอบตัว 6) ขาดศีลธรรมคุณธรรมและขาดความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว เป็นสังคมก้มหน้า ติดเพื่อน ติดสื่อออนไลน์และให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าคนในครอบครัว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559:1-2)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจัดเป็นกระบวนการในส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่จะดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอนวิธีการและเครื่องมือในการทำงาน ที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการจัดการดำเนินงานดังกล่าวโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอาทิเช่นคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562 :1) ปัจจุบันโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศประสบปัญหาและมีข้อจำกัดในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่หลายประการ อาทิ ครูแนะแนวไม่เพียงพอต่อนักเรียนหรือไม่มีเลยในบางโรงเรียน ส่วนครูที่ทำหน้าที่แนะแนวส่วนใหญ่ไม่ได้มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการศึกษาแนะแนว เพราะการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในปัจจุบัน ครอบคลุมหลายมิติ ทั้งทางด้านสุขภาพกาย จิตใจ ด้านการเรียนรู้ ด้านความปลอดภัย ด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิ รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในและภายนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนซึ่งปัญหาในข้อเหล่านี้ทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนและไม่ทั่วถึง ไม่มีข้อมูล ไม่เป็นธรรมกับผู้เรียนบางกลุ่มและบางคน ยิ่งสถานการณ์ปัญหาสังคมที่มีความรุนแรง และเริ่มขยายตัวเป็นวงกว้างสู่โรงเรียนได้อย่างรวดเร็ว ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวซึ่งขาดความอบอุ่นและขาดความมั่นคงแข็งแรง มีแนวโน้มสูงมาก ที่จะออกจากโรงเรียนกลางคัน สถิติการออกเรียนกลางคันของแต่ละโรงเรียนสะท้อนให้เห็นความล้มเหลวทางการศึกษาการออกเรียนกลางคันนอกจากเป็นความสูญเสียค่าทางการศึกษาแล้วยังเป็นปัญหาทางสังคม ที่รัฐบาลจะต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูงมาก เพื่อการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมเรา ปัญหาของเด็กและเยาวชนจึงนำไปสู่ความเดือดร้อนของครอบครัว ความไม่สงบสุขของสังคม และพัฒนาไปสู่ความไม่มั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยมีเนื้อหา ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน เพื่อทำการวิจัยโดยนำผลที่ได้จากการวิจัยไปแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

2.3 เพื่อประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ระยะที่ 3 ประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คน และครู จำนวน 580 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 627 คน โดยกำหนดตามตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

2) ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน มาจาก 3 กลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน ,ศึกษานิเทศก์ 3 คน และครู 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3) ผู้เชี่ยวชาญประเมินแนวทาง จำนวน 5 คน มาจาก 3 กลุ่ม ผู้บริหารการศึกษา 1 คน, ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และผู้เชี่ยวชาญ 1 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) ถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3) แบบประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งประเมินใน 3 ประเด็น ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของกัสคีย์ (Guskey, 2000: 36) โดยแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale 5 ระดับ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการวิจัย พร้อมแบบสอบถามที่สร้างผ่าน Google Form และจัดทำเป็นคิวอาร์โค้ด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าไปดำเนินการตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วยตนเอง

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นทำการติดต่อ นัดหมาย และดำเนินการสัมภาษณ์ เรียบเรียง และจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

3) การประเมินแนวทาง ทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน จากนั้นส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบประเมินแนวทางไปถึงผู้เชี่ยวชาญ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามโดยหา

ค่าสถิติพื้นฐานคือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยการศึกษาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) การสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูล ประกอบด้วย 1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล คือ จะต้องตรวจสอบแหล่งที่มา 3 แหล่ง ได้แก่ เวลา สถานที่และบุคคล และ 2) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีต่าง ๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยผู้วิจัยใช้การสังเกตร่วมกับการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลตรงตามความเป็นจริงแล้วจึงนำมาดำเนินการแก้ไขเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

3) การประเมิน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยการศึกษาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

4.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3) ความต้องการจำเป็นในการหาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เรียงลำดับ

ความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งต่อ การคัดกรองนักเรียนและการป้องกันและแก้ไขปัญหา เป็นลำดับสุดท้าย

4.2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อสรุป จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน ครูชำนาญการพิเศษ 3 คน พบว่า มีการระบุแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การวางแผน รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 2) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การดำเนินงาน รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 3) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 4) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา รวมทั้งหมด 2 แนวทาง

2) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการคัดกรองนักเรียน การวางแผน รวมทั้งหมด 2 แนวทาง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน การดำเนินงาน รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 3) ด้านการคัดกรองนักเรียน การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล รวมทั้งหมด 2 แนวทาง 4) การคัดกรองนักเรียน การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา รวมทั้งหมด 3 แนวทาง

3) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การวางแผน รวมทั้งหมด 2 แนวทาง 2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การดำเนินงาน รวมทั้งหมด 2 แนวทาง 3) การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล รวมทั้งหมด 2 แนวทาง 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา รวมทั้งหมด 3 แนวทาง

4) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การวางแผน รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 2) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การดำเนินงาน รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล รวมทั้งหมด 2 แนวทาง 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา รวมทั้งหมด 2 แนวทาง

5) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการส่งต่อการวางแผน รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 2) ด้านส่งต่อ การดำเนินงาน รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 3) ด้านส่งต่อการเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล รวมทั้งหมด 3 แนวทาง 4) ด้านการส่งต่อ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา รวมทั้งหมด 3 แนวทาง

สรุปได้ว่า การหาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 รวมทั้งหมด 52 แนวทาง

4.3 การประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

5. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลตามกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

5.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 ด้าน คือ 1) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 2) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) การส่งต่อ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ

5.2 ผลของการศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มีทั้งหมด 5 ด้าน 52 แนวทาง ดังนี้

1) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การวางแผน (1) โรงเรียนควรจัดประชุมครูวางแผนเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ กำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนก่อนเปิดภาคเรียน (2) โรงเรียนควรจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจน (3) ครูประจำชั้นวางแผนในการออกเยี่ยมบ้านและจัดเตรียมเอกสารให้พร้อมในการออกเยี่ยมบ้าน, การดำเนินงาน (1) การดำเนินงานทางโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักเรียน (2) การดำเนินงานควรเก็บข้อมูลและตรวจสอบเป็นระยะ (3) ครูประจำชั้นควรมีข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นปัจจุบันตามสภาพจริง, การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล (1) ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเรียนรู้และรับทราบปัญหาทางนักเรียนทุกคนในโรงเรียน นักเรียนต้องได้รับการตรวจสอบ ประเมินผล (2) ควรมีการตรวจสอบประเมินผลที่หลากหลาย ตามสภาพจริง (3) หลังการประเมิน ควรนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบผู้เรียนเป็นรายบุคคล, การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา (1) ควรมีการบันทึกผลเพื่อนำผลการบันทึกมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา (2) ควรนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนางานให้ได้ตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ไม่ค่อยมีการประชุมครูที่ปรึกษาเพื่อจัดทำปฏิทินการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล มิไม่การออกแบบและจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างถูกต้อง ขาดงบประมาณ นัดหมายนักเรียนไม่ค่อยชัดเจน และขาดการกำกับติดตามประเมินผล สรุปผล และการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ นายศักรินทร์ โพธิ์เพชร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประชุมครูที่ปรึกษาเพื่อจัดทำปฏิทินการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคลออกแบบและจัดทำเครื่องมือ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียน นัดหมายนักเรียน กำกับติดตามประเมินผล สรุปผล และปรับปรุงแก้ไข

2) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการคัดกรองนักเรียน การวางแผน (1) ผู้บริหารประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียน และวางแผนพร้อมจัดทำเครื่องมือแบบคัดกรองให้ชัดเจน (2) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำเกณฑ์และตัวชี้วัดการคัดกรองนักเรียนการดำเนินงาน (1) การคัดกรองนักเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้านและมีคุณภาพ (2) โรงเรียนจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเพื่อความเข้าใจนักเรียนที่ตรงกันควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ใช้เครื่องมือในการคัดกรอง

นักเรียน และนำผลการคัดกรองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูสามารถใช้เครื่องมือคัดกรองนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสามารถคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาได้ (3) การดำเนินการคัดกรองนักเรียน ต้องเป็นระบบ มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง และมีความหลากหลาย การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล (1) แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่การคัดกรองนักเรียนอย่างจริงจังและให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ 1 ปี/ครั้ง (2) ครูประจำชั้นมีการบันทึกและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นห้องเรียน และจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลไว้ที่สถานศึกษา การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

1. โรงเรียนควรสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นความลับตามผลการคัดกรอง เมื่อได้ผลคัดกรองครูนำผลการประเมินการคัดกรองนักเรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (2) โรงเรียนจัดทำแบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนแยกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาเป็นรายบุคคล เป็นห้องเรียน ให้ชัดเจนเพื่อนำผลมาสรุปมาพัฒนาและแยกกลุ่มเพื่อจัดการศึกษาและดูแลนักเรียน (3) ครูประจำชั้นต้องสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคลว่ามีพัฒนาการที่ดีขึ้นมากน้อยเพียงใดจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล และรายงานต่อผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองยังขาดความเชื่อถือในผลการคัดกรองของครูและไม่ยอมรับผลการคัดกรอง ขาดการประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียน และวางแผนการจัดทำแบบคัดกรองที่ชัดเจน และไม่มีการจัดทำแบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนแยกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง เป็นรายบุคคล เป็นห้องเรียนที่ชัดเจนเพื่อนำผลมาสรุปมาพัฒนา และแยกกลุ่มการจัดการศึกษาและดูแลนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ กางกรณ (2558) เรื่อง แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนกลุ่มบ้านไร่เนินเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า โรงเรียนควรมีการประชุมชี้แจงครูและบุคลากรให้ทำความเข้าใจในการใช้เกณฑ์โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ มาให้ความรู้ ประสานงานให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคัดกรองและชี้แจงผู้ปกครองให้ทราบถึงประโยชน์ในการคัดกรองนักเรียน นอกจากนี้ครูต้องนำผลการประเมินการคัดกรองนักเรียนมาปรับปรุง เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสามารถคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มมีความสามารถพิเศษได้

3) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก การวางแผน (1) โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน เช่น กิจกรรมโฮมรูม, กิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรม และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม (2) โรงเรียนจัดประชุมครูประจำชั้นเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ออกคำสั่ง กำหนดรายละเอียดในการดำเนินงานส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน การดำเนินงาน (1) โรงเรียนกำหนดนโยบายการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและมีปฏิทินปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำเครื่องมือหรือเอกสาร เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรในการจัดกิจกรรม (2) โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล (1) โรงเรียนควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้ผู้บริหารและผู้ปกครองทราบ (2) โรงเรียนควรมีคณะกรรมการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุง

แก้ไขและพัฒนา (1) ครูต้องบันทึกผลการพัฒนาจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมของนักเรียนเพื่อรายงานผู้บริหารทราบเป็นระยะ (2) ครูสังเกตและนำข้อมูลจากการจัดกิจกรรมที่ได้มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมและเก็บเป็นฐานข้อมูลของโรงเรียน (3) โรงเรียนต้องประกาศยกย่อง ชมเชย ให้กับนักเรียนที่มีกิจกรรมดีเด่นเพื่อเป็นกำลังใจในการทำ ความดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาไม่ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์ ขาดการชี้แจงแนวทางการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับทราบ ขาดการจัดทำคู่มือการอบรม และไม่มี การสรุปผล การจัดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ จุติภรณ์ นิสสัย (2558) ที่พบว่าแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ คณะครูควรจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน จัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี และคณะครูจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อพัฒนา นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา

4) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การวางแผน (1) โรงเรียนควรมีการจัดประชุมวางแผนและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการคอยให้คำปรึกษาเบื้องต้น (2) โรงเรียนควรมีการวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ของครูนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาของนักเรียน (3) ครูควรจัดทำแบบฟอร์มการบันทึกกิจกรรมการป้องกัน แก้ไขดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคลเพื่อเป็นแบบฟอร์มของโรงเรียน การดำเนินงาน (1) ครูประจำชั้นพบนักเรียนในกิจกรรมโฮมรูม มีการเยี่ยมบ้านเพื่อสอบถามข้อมูลของนักเรียนจากผู้ปกครอง ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองในการแก้ปัญหาป้องกัน ดูแลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา (2) ครูควรสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนไว้วางใจและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความสัมพันธ์ของครูและนักเรียน เวลานั้นนักเรียนมีปัญหาจะได้กล้าเข้ามาปรึกษาครู (3) โรงเรียนควรมีการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยตรง กิจกรรมนั้น ได้แก่ กิจกรรมในห้องเรียน, กิจกรรมเสริมหลักสูตร, กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน, กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล (1) โรงเรียนควรส่งเสริมสิ่งที่นักเรียนสนใจเรียนรู้และถนัด พร้อมทั้งจัดบันทึกผลความก้าวหน้าของนักเรียนรายงานผู้บริหารทราบเป็นระยะ (2) โรงเรียนควรมีการนิเทศ ติดตามผล ในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา (1) ครูประจำชั้นควรมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ตัวเองรับผิดชอบเพื่อทราบถึงปัญหาเพื่อให้การช่วยเหลือ ป้องกัน และมีข้อมูลสารสนเทศจะได้ช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้ง (2) โรงเรียนควรติดต่อประสานงานและขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกที่มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ตามจรรยาบรรณครู สถานศึกษาไม่ได้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน และสถานศึกษาขาดการกำหนดการจัดกิจกรรมให้เป็นลายลักษณ์อักษร ที่มีรูปแบบแน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติพงษ์ เกิดศรี (2557) ที่มีความเห็นว่าโรงเรียนต้องมีการประชุมคณะทำงาน จัดหาแบบบันทึกการให้คำปรึกษา การสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการจัดกิจกรรมป้องกันนักเรียนกลุ่มต่างๆ อบรมให้ครูเกิดความตระหนักมีการจัดบันทึก

การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนพร้อมทั้งจัดทำบันทึกรายงานผลการให้คำปรึกษาทุกภาคเรียน และมีการประชุม คณะทำงาน คณะกรรมการสถานศึกษา โดยมีการประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงโครงการพิเศษ กิจกรรมที่โรงเรียน ได้ดำเนินการจัดให้กับนักเรียนเพื่อเลือกตามความถนัดโดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับ กิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

5) แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการส่ง ต่อการวางแผน (1) โรงเรียนวางแผนแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง (2) โรงเรียน ควรมีการวางแผนชี้แจงแนวทางการประสานงานและบันทึกการส่งต่อและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้าน การติดตามดูแลนักเรียน (3) โรงเรียนควรวางแผนการส่งต่อนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาเพื่อ ช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น ในการส่งต่อแต่ละครั้งต้องบันทึกข้อมูลการส่งต่อและการช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเก็บ ไว้เป็นข้อมูล การดำเนินงาน (1) โรงเรียนควรมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษรถึงผลดีของการส่งต่อและเหตุผลอันดีที่จะได้จากการส่งต่อ (2) การส่งต่อแต่ละครั้งต้องบันทึก ข้อมูล การส่งต่อและการช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลและหลักฐาน (3) โรงเรียนควรมีการติดต่อ ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่รับการส่งต่อเป็นประจำเพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาและ หน่วยงานที่ส่งต่อ การเรียนรู้ ตรวจสอบ ประเมินผล (1) โรงเรียนควรมีการสังเกตนักเรียน ติดตามผล และประเมินผลความเหมาะสม ของการความช่วยเหลือนักเรียน และรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็น ระยะ (2) โรงเรียนต้องมีการบันทึก ประเมินผล การส่งต่อนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน เช่น ครู แนะแนว ครูปกครอง ครูประจำวิชา ครูพยาบาล เป็นต้น (3) ผู้บริหารควรติดตาม ตรวจสอบ ด้วยตัวเองทั้งนี้เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่คณะทำงานและยังเป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองและ นักเรียนถึงการแก้ปัญหาอย่างจริงจังของผู้บริหาร การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา (1) โรงเรียนต้องมีการรายงาน ผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ถ้าไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ สถานศึกษาควรส่งต่อนักเรียนไปยัง ผู้เชี่ยวชาญภายนอกในการแก้ไขปัญหา (2) โรงเรียนควรชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและให้รับทราบ ข้อมูลนักเรียนอย่างชัดเจน (3) โรงเรียนควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่ ระมัดระวังไม่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือโกรธและข้อมูลทุกอย่างต้องเป็นความลับ ครูประจำ ชั้นต้องสรุปผลและรายงานให้ผู้บริหารได้รับทราบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการชี้แจงแนวทางการประสานงาน และบันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนให้บุคลากรทราบ ไม่มีการจัดทำบันทึก การส่งต่อทุกครั้งให้เป็นปัจจุบัน ไม่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการติดตามดูแลนักเรียน และ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ เกียรติพงษ์ เกิดศรี (2557) ที่มีความเห็น ว่า ผู้บริหารและครู ตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งต่อนักเรียนโดยมีการให้คำนำ แนะแนว ปรึกษา ให้กับนักเรียน มีการชี้แจงผู้ปกครองถึงการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานภายนอกให้มีส่วนร่วมกันในการ แก้ปัญหานักเรียน ดังเช่น โครงการ 1 ครู 1 ผู้ปกครอง 1 ตำรวจ ในการแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน โดยแต่ละ โรงเรียนจะมีการทำข้อตกลงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยกันแก้ไขปัญหาของนักเรียน ได้แก่ สถานี ตำรวจ โรงพยาบาล อนามัยและทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ได้มีการออก

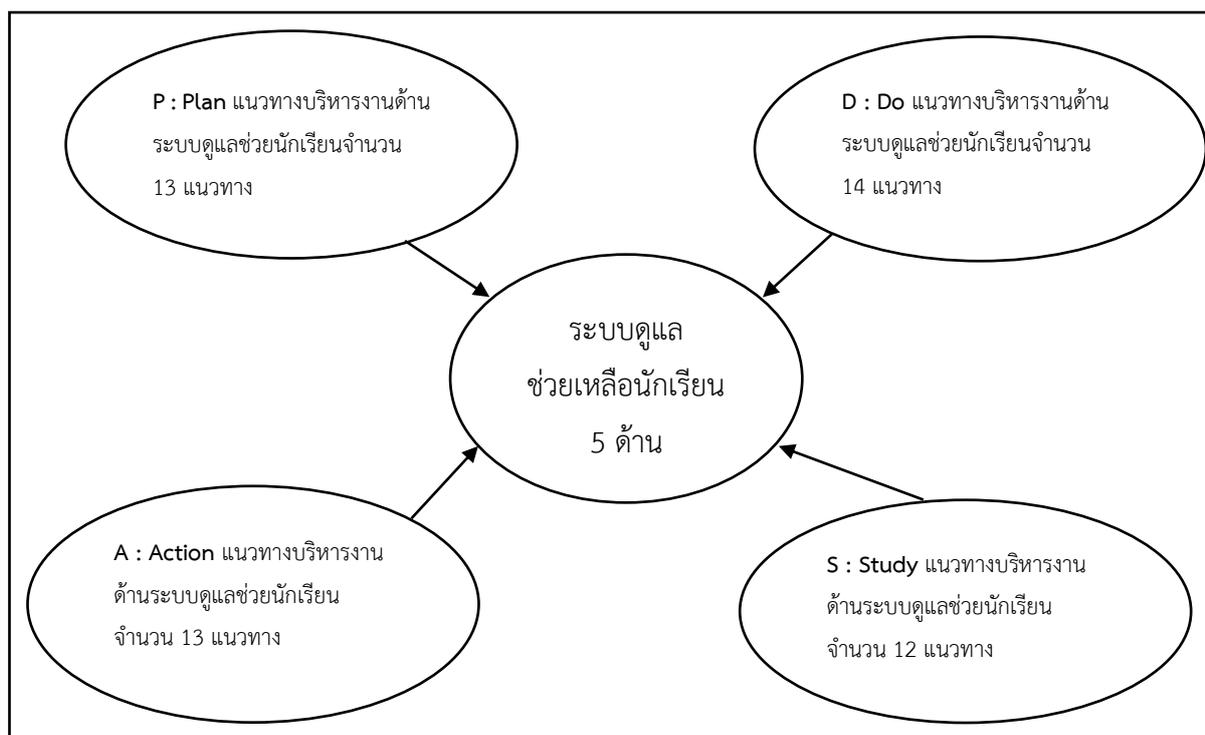

เยี่ยมชมติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัด ทำให้ทุกโรงเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน

5.3 ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยใช้แบบประเมินแนวทางเพื่อการวิจัย ในด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ในมุมมองผู้ใช้แนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ผลการประเมินแนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับนางสาวสุภาภรณ์ อภิชัย (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานคุณภาพตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าแนวทางการดำเนินงานคุณภาพตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนปายวิทยาคาร มีความเหมาะสม และมีประโยชน์ ระดับมากที่สุด แต่หากพิจารณาประเด็นความเป็นไปได้ของด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่าความเป็นไปได้ในขั้นการวางแผนมีร้อยละ 92.86 และ 98.10 ตามลำดับ

6. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษางานวิจัยรายด้านของแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน โดยใช้หลักการบริหาร PDSA พบว่าได้แนวทางทั้งหมด 52 แนวทาง

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

7. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยแนวทางการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการวางแผน เราสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย การกำหนดวางแผนและมอบหมายให้ครูที่ปรึกษามีการสำรวจปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนให้ตรงตามความเป็นจริง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาตรงตามเป้าหมาย

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคัดกรองนักเรียน ด้านการวางแผน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย ในการคัดกรองนักเรียนเราต้องวางแผนการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองให้ถูกต้อง ชัดเจน และดำเนินการช่วยเหลือให้ตรงตามเป้าหมาย

3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ ครูที่ปรึกษาสรุปผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน ตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการสรุปผลการ ส่งเสริมนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าการดำเนินการส่งเสริมนักเรียนสามารถพัฒนา ศักยภาพของนักเรียนได้ตรงตามเป้าหมายหรือไม่

4) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการวางแผนผู้บริหารแต่งตั้งครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนการจัดทำเอกสาร คู่มือ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการมอบหมายและแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจน เพื่อเป็นคู่มือ หลักฐาน หรือฐานข้อมูลในการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานต่อไป

5) ด้านการส่งต่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งต่อ ด้านการวางแผน ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการมอบหมายและแต่งตั้งครูที่ปรึกษาให้เป็นผู้ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อด้วยตนเอง โดยครูที่ปรึกษาต้องทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาพัฒนาการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

2) ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

8. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกียรติพงษ์ เกิดศรี (2557). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกลุ่มพุทธมณฑล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จิตรภาพ สุทธิสาร. (2562). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- จตุภรณ์ นิสสัย. (2558). *การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจริญ กางกรณ. (2558). *แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนกลุ่ม บ้านไร่เนินเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุ ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ศักรินทร์ โพธิ์เพชร. (2559). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัด กำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 41*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุภาคินี อภิชัย. (2558). *แนวทางการดำเนินงานคุณภาพตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนปาย วิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2562). *ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลักการแนวคิดและทิศทางการดำเนินงาน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ภาษาอังกฤษ

- Apichai S. (2015). Guidelines for quality operations according to the student care and assistance system at Pai Witthayakarn School. Mae Hong Son Province. Master's Thesis, Department of Educational Administration. Graduate School: Chiang Mai University.
- Guskey, T.R. (2000). *Evaluating professional development*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Kankorn C. (2015). *Guidelines for promoting the operation of the student care and assistance system of Ban Rai Noen Lek Group School*. Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office, Area 2. Master of Education Thesis, Department of Educational Administration. Graduate School: Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Kerdsri K. (2014). *Guidelines for operating the student care and assistance system*. Phutthamonthon Group School Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office, Area 2. Master of Education Thesis Department of Educational Administration. Graduate School: Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Office of the Basic Education Commission. (2016). *Guidelines for operating the care and assistance system*. Students in educational institutions. Bangkok.
- _____. (2019). *Student support system, principles, concepts and directions for operations*. 2nd printing. Bangkok: Ministry of Education.
- Phopet S. (2016). *Guidelines for operating the student care and support system in small schools in Kamphaeng Phet Province Under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 41*. Master of Education Thesis, Department of Educational Administration. Graduate School: Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Nissai J. (2015). *A study of the operation of the student care and assistance system of Ban Nong Prue School*. Under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office, Area 3. Master's Thesis, Department of Educational Administration. Graduate School: Burapha University.
- Srisa-at B. (2013). *Basic research principles*. 10th printing. Bangkok: Suviriyasan.
- Sutthisan C. (2019). *Development of guidelines for operating the student care and support system*. Private educational institution Under the jurisdiction of the Udon Thani Primary Educational Service Area Office, Area 1. Master of Education degree. Department of Educational Administration and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University.